

Kategoria: Rozwój i fundusze

Opublikowano: czwartek, 11, czerwiec 2026 10:09

Joanna Gryboś-Chechelska

Odslony: 167

Przedstawiciele samorządów lokalnych i regionalnych z całej Europy przyjęli podczas Szczytu Liderów Rady Gmin i Regionów Europy (CEMR) polityczną deklarację dotyczącą przyszłego budżetu Unii Europejskiej na lata 2028-2034. Dokument, podpisany przez 55 liderów samorządowych, stanowi wyraźny apel do szefów państw i rządów UE o uwzględnienie głosu władz lokalnych i regionalnych w negocjacjach nad nowymi Wieloletnimi Ramami Finansowymi (MFF).

Deklaracja została przyjęta 5 czerwca podczas CEMR Leaders' Summit w Rovaniemi, w którym uczestniczyło ponad 150 przedstawicieli samorządów z 29 krajów europejskich. Jej autorzy podkreślają, że przyszły budżet UE powinien wzmacniać spójność terytorialną, konkurencyjność europejskiej gospodarki oraz partnerstwa międzynarodowe, a jednocześnie gwarantować przewidywalne i stabilne finansowanie dla regionów, miast i gmin.

Samorządy chcą realnego wpływu na wydatkowanie środków

Jednym z głównych przesłań deklaracji jest postulat oparcia nowego budżetu na zasadzie wielopoziomowego zarządzania (multilevel governance). Sygnatariusze wskazują, że samorządy odpowiadają za realizację znacznej części polityk europejskich i powinny być partnerami zarówno przy projektowaniu, jak i wdrażaniu funduszy unijnych.

Liderzy CEMR apelują, aby przyszłe Narodowe i Regionalne Plany Partnerstwa (National and Regional Partnership Plans – NRPP) zapewniały rzeczywisty udział władz lokalnych i regionalnych oraz gwarantowały przejrzyste zasady finansowania. Ich zdaniem środki europejskie powinny być kierowane w sposób uwzględniający specyfikę poszczególnych terytoriów, a nie wyłącznie poprzez centralne mechanizmy zarządzania.

Spójność i konkurencyjność nie mogą się wykluczać

W deklaracji podkreślono, że polityka konkurencyjności UE nie może być oparta wyłącznie na modelach premiujących najsilniejsze ośrodki. Samorządowcy opowiadają się za utrzymaniem instrumentów wspierających innowacje i rozwój regionalny oraz za stworzeniem mechanizmów umożliwiających słabiej rozwiniętym regionom udział w projektach finansowanych bezpośrednio przez Unię Europejską.

Szczególną uwagę poświęcono przyszłemu Europejskiemu Funduszowi Konkurencyjności (European Competitiveness Fund – ECF). Władze lokalne i regionalne domagają się, aby jako jedni z największych inwestorów publicznych były systematycznie włączane w realizację tego instrumentu.

Większa rola samorządów w polityce zewnętrznej UE

Deklaracja wykracza również poza kwestie polityki spójności. Jej sygnatariusze postulują pełne uznanie samorządów za partnerów w realizacji unijnej polityki rozwojowej i współpracy międzynarodowej. W dokumencie znalazł się apel o stworzenie dedykowanych mechanizmów finansowania dostępnych bezpośrednio dla władz lokalnych i regionalnych, także w krajach objętych polityką sąsiedztwa i rozszerzenia UE.

Autorzy deklaracji zwracają również uwagę na znaczenie zdecentralizowanej współpracy rozwojowej oraz edukacji globalnej i obywatelskiej. Ich zdaniem działania prowadzone na poziomie lokalnym wzmacniają odporność demokratyczną społeczeństw, przeciwdziałają dezinformacji oraz budują trwałe

Kategoria: Rozwój i fundusze

Opublikowano: czwartek, 11, czerwiec 2026 10:09

Joanna Gryboś-Chechelska

Odsłony: 167

---

relacje oparte na zaufaniu i współpracy.

Ważny moment dla negocjacji budżetowych

Przyjęcie deklaracji nastąpiło w szczególnie istotnym momencie. Dokument jest odpowiedzią na stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte 28 kwietnia 2026 r. w sprawie budżetu UE na lata 2028-2034 i ma stanowić wkład samorządów do negocjacji prowadzonych przez państwa członkowskie w Radzie UE. CEMR apeluje, aby rządy krajowe uwzględniły rekomendacje Parlamentu Europejskiego dotyczące zarządzania wielopoziomowego, terytorialnego wymiaru inwestycji oraz przewidywalności finansowania.

Przyjęta w Rovaniemi deklaracja pokazuje, że europejskie samorządy chcą odgrywać znacznie większą rolę w kształtowaniu przyszłości Unii Europejskiej. Ich przedstawiciele przekonują, że skuteczna realizacja europejskich priorytetów – od transformacji gospodarczej po bezpieczeństwo i rozwój społeczny – nie będzie możliwa bez aktywnego udziału miast, gmin i regionów.

Warto przypomnieć, że członkiem Rady Gmin i Regionów Europy (CEMR) jest również Związek Powiatów Polskich (ZPP), który uczestniczy w pracach tej największej europejskiej organizacji reprezentującej samorządy lokalne i regionalne.

Z pełną treścią deklaracji można zapoznać się [TUTAJ](#).